

DADZIS

Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

1987

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPĀ
1987. GADA
DIVAS REIZES
MĒNESI

© LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1987.

Nr

Handwritten signature

UZMANĪBU, KONKURSA DALĪBNIEKI!

Pirmā prēmija prozā (150 rbj.) piešķirta Aivaram Ventam (Aivaram Vindavam) par humoresku «Labs piemērs».

Otrā prēmija prozā (90 rbj.) piešķirta Edgaram Kalniņam par humoresku «Patvarībnieki».

Trešā prēmija prozā (60 rbj.) piešķirta Arnoldam Auziņam par humoresku «Kandidātu specapstrāde».

Pirmā prēmija dzejā (150 rbj.) piešķirta Zigfrīdam Strautam (Zigfrīdam Zostiņam) par dzejoli «Mēs pār-kārtojes».

Otrā prēmija dzejā (90 rbj.) piešķirta Leonam Ozolam (Leonam Lūriņam) par dzejoli «Šis transit...».

Trešā prēmija dzejā (60 rbj.) piešķirta Zigfrīdam Strautam (Zigfrīdam Zostiņam) par dzejoli «Kad ģībst pēc mant».

Tos nepieņemtos darbus, kas atbilst redakcijas prasībām, publicēsim.

Spiežu roku visiem, kas piedalījās konkursā!

DADZIS

LABDIEN, «DADŽĪT»!

Tev raksta pensionāre no Tukuma rajona kolhoza «Vāne». Maija sākumā nopirku no kolhoza 50 kg miežus, samaksāju par to sēšanu, dokumentus iesniedzu saimniecības brigadierai V. Kuzikai, kas ir atbildīga par piemājas dārzu apstrādi. Maija beigās izrādījās, manu lauciņu neapsēs, jo neesot vairs sēklas un jūnija vidū visi mani dokumenti no kantora ierakstīlā vēstulē tika man atsūtīti atpakaļ. Tā nu iznāk, ka man šoziem nebūs, ar ko lopiņus barot, ka atkal būs jāķeras pie tās pašas veikala maizītes, jo kolhoza vadība, lūk, savu pensionāru vajadzības aizmirsusi.

A. ZINBERGA,
kolhozā «Vāne»

CIENĪJAMO «DADŽI»!

Skaitlis 380 Tev, droši vien, neko īpašu neizsaka, toties mums, kolhoza «Ezerciems» mehanizatoriem gan. Tieši tik daudz uzgriežņus M10 esam saņēmuši pēdējo triju mēnešu laikā saimniecības tehnikas un transporta iekārtu remontam. Ņem vērā: kolhozā ir ap 200 transporta vienību. Ja vēl piebilstu, ka cita izmēra uzgriežņus (M12, M18, M20 utt.) neesam saņēmuši nemaz, tad sapratisi, kā pie mums ar remonta darbiem sokas. Pats nesaprotamākais šajā lietā ir tas, ka vēl pirms dažiem gadiem uzgriežņus saņēmām pietiekošā skaitā.

Kolhoza mehanizatoru vārdā

J. RENCIS,
Inciemā.

GOD. «DADŽI»!

Jelgavas autobusu šoferi sākuši vadīt līdzīgas rezerves riteņus, tos blakus pasažieru sēdekļiem novietojusi.

Visiem cilvēkiem, protams, nekad neizdarīsī pa prātam. «Kam tāds nelīrs krāms vajadzīgs pasažieru salonā!» kašķīgie pilsoņi šķēdējās.

Šie ļaudis neizprot lietas dziļāko jēgu. Uz ielas taču var gādīties nagla, un kāda no četrām riepām būs pušu. Tāpēc vajag drošības riteņus. Es, piemēram, pastāvīgi nēsāju somā līdzīgu rezerves kurpi. Ja nu tai, kas kājā, atraujas pazole?...

Tāpēc riteņa līdzīgu vešana autobusa salonā ir gauži apsveicama. Vēl vairāk, es ieteiktu aizmugurējā platformā novietot visādam gadījumam arī kādu apmaiņas motoru.

I. Bremze,
Jelgavā.

Rīgā, Avotu ielas divstāvu namam ar numuru 6 visapkārt ir daudz augstāki nami, tāpēc zemākajā dūmo krāsnis. Lal krāsnis nedūmotu, skurstenim uzlikts pagarinājums (sk. attēlu). Taču krāsnis tik un tā dūmo. Kur tā vaina!

Fotografējis L. ŠTĀLBERGS

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«KĀ UZ TO SKATĀS»

no enerģētiskā viedokļa, kad neracionāli tiek izkūpināta elektroenerģija. Par to «Dadzis» rakstīja S. numurā.

Speciālista viedoklis šajā jautājumā ir skaidrs. Kā raksta Latvijas Agrorūpnieciskās komitejas Galvenās mehanizācijas un elektrifikācijas pārvaldes priekšnieka vietnieks A. Zosulis, kolhoza «Ezerciems» atbildīgajai personai par elektroiekārtu ekspluatāciju A. Gramam ar valdes sēdes lēmumu izteikts stingrais rājiens.

«GOD. «DADŽĪT»!

[..] nopirku krosa kurpes, kuras ražojusi ražošanas apvienība «Rekords». [..] Pastaigāju drusku vairāk par mēnesi, un tās pārlūza.»

Tā savu vēstuli «Dadža» S. numurā iesāka mūsu lasītājs J. Ziemelis no Stučkas. Uz šo sūdzību vieglās rūpniecības ministra pirmais vietnieks N. Višņevskis paskaidro, ka tagad brāķa kurpju vietā J. Ziemelim aizsūtītas jaunas. Ražošanas apvienības «Rekords» vadībai par nepieļaujamu vilcīnāšanos pircēju vajadzību apmierināšanā aizrādīts.

«GLĀBIET, SVILSTAM!» —

tāds izmisuma sauciens atskanēja pērnā gada 30. septembrī Preiļu rajona Patērētāju biedrības sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienībā. Par šo gadījumu un par to, ka Līvānu eksperimentālo māju būves kombināta bufetē tika pārdotas konfektes un kompots par paaugstinātām cenām, lai vieglāk izpildītu plānu, «Dadzis» stāstīja šā gada 6. numurā.

Kā izriet no Latvijas republikas Patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētāja vietnieka S. Makuhas atbildes, tādas nebūšanas droši vien turpmāk nenotiks. Jo stingrais rājiens izteikts Preiļu rajona Patērētāju biedrības sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienības direktorei Z. Andrejeval, Līvānu zonas apvienības direktorei L. Stumbiņai un galvenajai grāmatvedei S. Cačai-Trubiņai.

«VARBŪT VAJADZĒTU PAMĒĢINĀT!» —

Šo jautājumu «Dadzis» S. numurā uzdeva Vieglās un Tirdzniecības ministriju vadītājiem. Viņš bija dziļi sašutis, ka ražena auguma pilsoņi bieži vien nestandarta apģērbus veikalā Nr. 28 nevar iegādāties ne apavus, ne apģērbus, ne veļu.

Minētā problēma izskatīta abu ministriju pārstāvju sanāksmē, piedaloties 28. veikala vadībai. Sanāksmes dalībnieki atzinuši, ka veikals ar precēm tiešām apgādāts ļoti slikti un šajā sakarībā izstrādājuši plašu pasākumu plānu darba uzlabošanai. Paredzēti arī divas reizes gadā sarīkot pircēju konferences, kurās tie varētu izteikt savas pretenzijas. Šis patīkamās vēstis redakcijai atsūtīja vieglās rūpniecības ministra pirmā vietniece N. Višņevska un tirdzniecības ministra vietnieks I. Gorelikovs.

JUMTS VIRS GALVAS

Laiks, kad, pametis zaļo bērzu birztāu upmalas ielokā, cilvēks devās uz pilētu pēc civilizācijas labumiem, sen gādām. Tagad viņš vēlas no šiem labumiem atpūsties un traucas atpakaļ pie alās birztales upes ielokā. Pie dabas rūts, blakus citiem civilizācijas priekšsātinātiem un pēc svaiga gaisa izslāpušiem cilvēkiem. Ne jau nu pilnīgi risu gadu, bet kaut vai tos saulainos nēnesus, kad dārzā redisi aug un astees zied.

Pats par sevi saprotams, katram atbūtniekam un dārziņa īpašniekam nepieciešams jumts virs galvas. To gādāt izņemies Saimniecības piederumu kombināts «Smiltene», kas Apes ceha pirms lažiem gadiem sāka ražot saliekamās lārza mājiņas. Teiksim atklāti: tā vien iekas, ka doma par mājiņu ražošanu esora — Vietējās rūpniecības ministriā — radusies diezgan pārsteidzīgi. Apes kokapstrādes ceha tehniskā sagavotība un varēšana šīs ieceres realizēšanai ir visai tālu no pilnības.

Ikviena, kas mazliet saistīts ar kokapstrādi, zinās, ka zaļus, tikko no meža atvestus kokmateriālus mājas būvei ietot nav ieteicams. Tāpat to, ka šos zāgmateriālus vajag piesūcināt ar antiseptisku šķidrumu. Pats par sevi saprotams, to zina arī Apes ceha laudis, āču ko darīt, ja Alūksnes MRS kokus no meža piegādā tieši tik daudz, cik nepieciešams tekošā mēneša plāna izpildei, un ne kubikmetru vairāk? Bet plāns negaida, mājiņu blokiem jābūt gataviem noteiktos termiņos. Turklāt Valsts plāna komiteja šogad izskaitļojusi, ka Apes cehs var saražot divreiz vairāk mājiņu, nekā tam tas vispār iespējams.

Var rasties jautājums, kāpēc ceha audis zāgmateriālu žāvēšanai neizmanto kaiti. Jā, un arī — kāpēc vismaz grīdas līmeņa brūsas un deļi netiek piesūcināti ar antiseptisko šķidrumu. Ka jau minējām, Apes cehs lielražošanai — 400 saliekamās mājiņas gadā — nav tehniski aprikots. Lai izzā-

vētu kokmateriālu daudzumu, kas nepieciešams 400 mājiņu izgatavošanai, vajadzētu kaltes jaudu vismaz trīskārtot. Taču tādā gadījumā jāpalielina arī katlumājas jauda, kas pašreiz ir visai ierobežota. Visbeidzot, pat ja šāds brīnums notiktu un kalte darbotos, ta sakot, ar pilniem apgrīezieniem, nebūtu kur novietot izžāvētos kokmateriālus. Zem klajas debess lietū un sniegā? Nolikta, pat nojumes ceham nav!

Kas attiecas uz deļu un brūsu antiseptizēšanu, tad tuvākā nākotnē par to šeit nemaz nevar būt runas — šis process saistīts ar toksiskām vielām un tāpēc prasa speciālas iekārtas un atļaujas.

To visu pārdomājot, vairs neizraisa izbrīnu apstākļi, ka laiku pa laikam Valsts standartu komitejas un Preču kvalitātes inspekcijas darbinieki Apes ceha ražotās mājiņas izbrauc kā neatbilstošas standartu prasībām.

Tomēr cilvēki, kas vēlas atpūsties pie dabas krūts un rušināties sava dārziņa burkanu dobes, šīs mājiņas prasa. Vēl vairāk, viņi tās meklē un ne vienmēr var dabūt. Un te mes nonākam pie vēl viena jautājuma, šoreiz saistīta ar mājiņu iegādāšanos.

Apē ražotās dārza mājiņas izjaukta veidā tiek nogādātas ar auto uz Latvijas taras ražošanas apvienības «Latvartara» veikalu Rīgā, Stopiņu ielā 32a. Tur auto ar visu kravu stāv un gaida, līdz atrodas pircējs ar saviem kravējiem. Kad tas ir noticis, krava tiek pārādresēta uz pircēja norādīto adresi, kas dažkārt izrādās ja ne gluži Apes virzienā, tad tuvāk gan mājiņu izgatavošanas vietai nekā Stopiņu ielai Rīgā. Norādītāja vieta produkciju izkrauj un tad pie darba ķeras mājiņas montētāju brigāde.

Dažs iebildis, ka tas ir garš un sarežģīts ceļš, ka lietderīgāk būtu, ja Smiltene, Apē vai Rīgā iekārtotu firmas veikalu, kur klients kartotu līgumu par mājiņas montēšanu, saskaņotu tas atvešanas termiņus, iemaksātu naudu un ta tālak. Galu galā, mājas nepērkam katru dienu, tas ir nopietns darījums.

Sāds variants, bez šaubām, būtu vienkāršāks, taču tādā gadījumā izzustu «Latvartara» kā starpnieka funkcijas. Bet tieši tas — starpnieka funkcijas svītrosana — Latvijas taras ražošanas apvienībai nekādā skatījumā nav izdevīgi.

Tādas ir tās lietas ar saliekamajām dārza mājiņām. Vismaz pagaidām.

B. KRASTIŅŠ

— PIRMAIS NEESOT KONKURENCES SPĒJĪGS... BET OTRAIS TAČU TO PIRMO AR KAUT KO VAR IZKONKURĒT!...
E. RUSMANIS

Reizēm nekas liels nevar ienākt prātā tikai tādēļ, ka tas ir par īsu.

Visus nevar bāzt vienā maisā — dažs nav radis būt kopā ar pārējiem.

Arī starp izglītotajiem ir savi analfabēti.

Bīstami ir nevis tie, kas maisās pa kājām, bet tie, kuri sasaista rokas.

Visa kā pietiktu, ja neražotu tik daudz lieka.

No ceļu būvniecības viedokļa zelta vidusceļš ir ekonomiski neizdevīgs.

Ja esi radījis jaunas grūtības, tas vēl nenozīmē, ka esi radošs darbinieks.

Uzmanieties, lai cilvēka faktora vietā nesāk darboties pašu cilvēka faktors!

A. LEJIŅŠ

— TU MAN TO ZAPTES VĀRĪŠANU VIENREIZ IZBEIDZI CIK TUR CUKURA NETIEK IZNIEKOTS!

I. MELGAILIS

— VAI JŪS ZINĀT, KO JŪSU DĒLS PASTRĀDĀJĪSI!
— NĒI BET ES ZINU, KA VIŅŠ NAV VAINĪGSI!

U. MEZAVILKS

PIRMS IZRĀDES

Visi ceļi 19. un 21. jūnija veda uz Druvienu, kur A. Upīša Akadēmiskais drāmas teātris brīvā dabā spēlēja R. Blaumaņa lugu «Skroderdienas Silmačos».

Tāpēc Rīgas Ekskursiju un ceļojumu birojs rīkoja vienas dienas ekskursiju uz Druvienas «Silmačiem». Visi, kas vēlējās piedalīties šajā braucienā, Rīgas Ekskursiju un ceļojumu biroja varēja iegādāties ceļazīmi par desmit rubliem. Ceļazīmē bija norādīts, ka sapulcēšanas vieta ir 13. janvāra ielā Rīgas Ekskursiju un ceļojumu biroja autobusu stāvvietā, izbraukšanas laiks pulksten astoņos, kā arī autobusa numurs — 1., 2., 3. utt. Loģiski spriežot, pēc ceļazīmē norādīta autobusa numura ekskursijas dalībnieks pulksten astoņos no rīta bez liekiem uztraukumiem varēs atrast savu autobusu.

Noradītajos datumos autobusi stāvvietā

bija laikus. Arī ekskursijas dalībnieki ieradās laikus. Un, protams, meklēja savu autobusu. Te nu sākās izrāde pirms izrādes. Ar ceļazīmēm rokās cilvēki skrēja no viena autobusa pie otra, no otra pie trešā, no trešā pie desmitā. Kurš ir īstais, kurš nē, kas to lai zina! Uz autobusiem nekādu īpašu zīmju nebija. Arī šoferi nevarēja palīdzēt. Viņi zināja savu autobusa valsts numuru, bet nezināja, kā autobusi šim braucienam sanumurēti. Uztraukumos pagāja krietna pusstunda. Nudien, no malas skatoties, braucēju skrāidīšana bija varen jocīga. Kad pulkstenis jau rādīja krietni pāri astoņiem un autobusi sen vajadzēja būt ceļā, autobusu logos beidzot parādījās numuri.

Paldies Rīgas Ekskursiju un ceļojumu birojam par jauki noorganizēto pasakumu!

A. NITA

VIKTORS SOLOVJOVS

KLUSS CILVĒKS

— Sakiet, Puskok, — direktors teica, — ko jūs ieteiktu nodaļas vadītāja postenim!

— Ir, protams, daži kandidāti, biedri direktor, — galvenais inženieris atbildēja, — taču īstas skaidrības vēl nav.

— Un kas būtu šie... kandidāti!

— Nu, piemēram, Bērziņš. Prasmīgs inženieris, ar lielu praksi. Taču ļoti stūrais spriedumos, neprot cilvēkiem sīkus grēcinus piedot, diez vai viņš kolektīvu varēs vadīt.

— Jums taisnība, — direktors piekrita. — Kontaktēties ar viņu, starp mums runājot, ir ļoti sarežģīti.

— Šo kandidatūru tāpat varam svītrot. Nākamais būtu Ozoliņš, darbinieks ar iniciatīvu, ļoti principiāls. Tikai viena nelaime: nevēlas piedalīties sabiedriskajā dzīvē!

— Vai tas ir viņš, kas nebija atnācis uz pieredzes apmaiņas noslēguma vakaru mūsu mednieku namiņā?

— Jā. Tā vietā, lai draudzīgi un sirsnīgi biedriskā gaisotnē atvadītos no mūsu sacensības partneriem, viņš aizgājis uz kora mēģinājumu. It kā koris vienu vakaru nevarētu bez viņa iztikt!

— Mjā... — direktors sakārtoja acenes. — Ozoliņu arī vajadzēs svītrot. Šim postenim nepieciešams sabiedriskāks cilvēks.

— Pilnīgi piekrītu, biedri direktori! Tālāk ņemsim Liepiņu. Ļoti komunikabls cilvēks un lielisks speciālists.

— Zinu, zinu, — direktors palocīja galvu. — Speciālists viņš tiešām ir liellīks. Bet kā ar viņa morālo seju! Vai viņam nav kaut kādi, khm... romāniņi?

— Jauns, neprecējies cilvēks, biedri direktori, — Puskoks iebilda. — Priekšnieks būdams, kļūs nopietnāks.

— Nē, nē, — direktors papurināja galvu. — Pārāk vētrains vadītājs var mums tikai sagādāt nevajadzīgas ķibeles. Kas jums tur būtu nākošais!

— Palicis vēl viens, pēdējais. Vagulītis.

— Kas tas tāds! — direktors sarauca pieri.

— Kluss, vienkāršs cilvēks. Ļoti akurāts. Neaicināts nevienam ar savām domām virsū nebāžas. Nesarūgtinās ar pārmetumiem cilvēku, ja tam būs gadījies izdarīt kaut ko nepareizu. Uz sapulcēm vienmēr ierodas laikā... Tiesa, kā speciālists viņš nav nekas spožs, bet citādi — iztikt var.

— Inženieru mums netrūkst, — direktors teica. — Mums vajadzīgs tāds nodaļas vadītājs, ar kuru kopā strādājot nerastos problēmas. Vagulītis, manuprāt, mūsu prasībām atbilst.

— BOT!...

...VAI NEBŪT!...

U. MEZAVILKS

NO KONKURSA MATERIĀLEM

Aivars Vents LABS PIEMĒRS

Labs piemērs ir vairāk vērts nekā visādi bridinājumi, sodi un rājiens pavēlē. Tikai ne vienmēr šādu piemēru līdzbiedri pieņem. Visbiežāk viņi rāda ar pirkstiem un izplata paziņu vidū nievīgas valodas.

Mūsu kantori pat. Es jau kuru gadu nopemos ar krustvārdu miklu risināšanu.

— Šitāds hobijs attīsta domāšanu un paplašina redzesloku, — cenšos kolēģiem ieskaidrot.

Kur nu! Smejas, klapē plaukstas, kliedz... Vistrakāk Pusžanis ar Ievogu. Viņiem tikai šahs! Tikai Tāls un dāmas gambits! Stundām bīda savus koka zirgus un rēc, ja nevaru atcerēties kāda čempiona vārdu. Pļirkšis arī nav pie pilna simta. Viņa pasaule sastāv vienīgi un tikai no kriminālromāniem. Vienalga, Kristi vai Simenons, jebšu mūsu pašu Kolbergs — deguns grāmatā iekšā, un nu tik šķirsta, un nu tik lapo, ūsās kaut ko buhinādams. Par manām miklām labāk neiemīnēties. Pirksts tūlīt pie deniņiem un borē...

Vienīgi Dusulis tāds prātīgāks. Ja nezinu kādu tehnisku terminu, Dusulis labprāt palīdz. Viņš augu dienu kaut ko mēra, kaut ko rēķina un zīmē. Runā, ka Dusulis gribot izgudrot mūžīgo dzinēju.

Todien man galīgi negāja no rokas. Viss it kā būtu pareizi, bet šite, lūk, nesanāk. Limveida sveķi! Sprīžu gan tā, gan šitā! Nav! Ceturtais burts — i! Tas pareizs uz galvošanu. Kādu brīdi pat Dusulis izmēģinājās. Nekā! Paņēmu līdzī to nelaimīgo krustvārdu miklu uz sapulci. Buršos tur!

Priekšnieks gari un apnicīgi stāsta par kvalitāti, par brāķi. Abi dulle spēlē šahu no galvas, bet Pļirkšis izliekas, ka pieraksta kaut ko grāmatā par Megrē. Es drudzaini domāju.

Un tad man atausa gaisma!
— Gumiarābiks!

Pats neapjēdzu, kā biju izsalcis šo vārdu skaļi. Telpā iestājās klusums. Priekšnieks jautājoši skatījās uz mani. Pusžanis ar Ievogu vaikstījās kārtējam smējenam.

— Jūs gribējāt ko sacīt? — priekšnieks vaicāja.

Es piecēlos un mēģināju kaut ko sakarīgu pateikt.

— Es jautāju, kādēļ mūsu kurpēm neturas zoles klāt. Nesapratu, ko īsti jūs teicāt. — Priekšnieka balsi ieskanējās igni toni.

— Gumiarābiks! — es apjucis sacīju.

Abi šahisti gaviļēja. Pļirkšis, galvu no grāmatas pacēlis, lika pirkstu pie pieres.

— Kolēģis gribēja sacīt, ka agrāk limēšanai lietoti gumiarābika sveķi, — Dusulis nāca man palīgā. — Varbūt arī tagad...

Priekšnieks atplauka.

— Asa doma, — viņš smaidīdams saberzēja plaukstas. — Dziļā doma! Var redzēt, ka jums ir plašs redzesloks. Par ko jūs abi tur smejaties? — Viņš pavērsa baltus redzokļus pret Pusžani un Ievogu. — Kolēģis domā par mūsu produkcijas kvalitāti, bet jūs... Par šo vērtīgo ierosinājumu ziņošu augstāk.

Otrā ritā mūsu kantori nevarēja pazīt. Ne vairs šahs, ne mats! Abi gaisā pasistie nēmas ap saviem papīriem, ka švikst vien. Pļirkšis, sataisījis dziļdomīgu seju, stingri skatās vienā punktā, Šerlocks Holms neatšķirts gul pie vecām atskaitēm. Arī Dusulis šķiet tāds jocīgs. Beidzot neizturu un eju skatīties, kas šiem lēcies.

Un redzu: mūsu Pusžanis sēž pie krustvārdu miklas, skrāpē ar zīmuli pa rūtiņām un purpina:

— Seši burti... otrs jē... klasiska poza baletā...

AK, ŠIS ŠNABULIS!

Viss, ja tā var teikt, sākās pagājušā gada rudenī. Darbības vieta — Proletāriešu rajona Dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvalde. Ja gribam būt absolūti precīzi, tad samezglojumi sākās 305. kabinetā, kura saimnieks bija juriskonsults Georgijs Galilejevs.

Tāpat rudens diena. Aiz loga čabina lietutiņš. Juriskonsults Galilejevs šķirsta papīrus un gari nožāvās. Ak, šis apnicīgais rudens... Viņš nožāvās vēlreiz. Tādā taisni derētu... Juriskonsults enerģiski papurina galvu, uzņākušo domu vairīdams. Nekas, gan jau vēl pagūs. Pēcpusdienā...

Šajā brīdī kabinetā ienāk kolēģis Anatols Aleksejenko.

Vai viņš netraucējot! Esot tāda maza vajadzība. Tā sacīt, paziņai Valentīnai Lapinska... Redz, palikusi viena, bet dzīvoklis liels. Tak jau griboties paturēt sev... Oficiāli nevarot, jo dzīvoklis piederējis civilvīram... Ja nu vienīgi viņš... Ar savām zināšanām...

Juriskonsults Galilejevs paraugās ārā pa logu. Palīdzēt savam tuvākajam tak jau katra kārtīga cilvēka pienākums... Labi, lai nāk!

Kad kolēģis atveda Valentīnu Lapinsku un abus iepazīstināja, juriskonsults, galanti palocījies, viesmīlīgi sacīja:

— Jūties kā mājās... Kas tad būtu par lietīņu!...

Kas īsti un kā tieši tika runāts, to, protams, neviena sveša auss nedzirdēja.

Bet ir zināms, ka pēc dažām dienām juriskonsults Galilejevs ieradās ciemos pie Valentīnas Lapinskas Raunas ielas dzīvoklī. Kāpēc gan labi paziņas nedrīkstētu satikties! Kāpēc gan viņi nevarētu padzert kafiju! Mājas gatavotajai tātū ir glūzi cita garša.

Pēc kāda laika juriskonsults apciemoja Valentīnu Lapinsku otrreiz. Atkal patikama saruna, atkal kafijas malakošana. Bet šoreiz dzīvokļa nākamā saimniece, vadīdama savu viesi, viņam par mīļu pieziņu iedeva pēcdesmit rubļus.

Vai nu viesis bija devis smalku mājieni, vai arī saimniece pati pratās, šai jautājumā domas dalās, bet galu galā tas nav svarīgi.

Un notika trešā tikšanās. Juriskonsults Galilejevs runāja lietišķi:

— Jūsu lūgumu var atrisināt pozitīvi... Garantija — deviņdesmit deviņi procenti. Bet pirms tam man ir jānodrošina Proletāriešu rajona Tautas tiesas, kā arī rajona prokuratūras un Augstākās tiesas labvēlīga nostāja mūsu lietā. Jūs mani sapratāt!

Tik lietišķu valodu Valentīna Lapinska saprata uzreiz un tūlīt. Tāpēc uzdeva tikpat lietišķu jautājumu:

— Cik!

Juriskonsults vispirms ieturēja pagaru pauzi. Pēc tam, pabūgājis ar pirkstiem pa galdu, viņš nosauca summu:

— Trīs tūkstoši.

Valentīna Lapinska nediņģējās. Inteliģenti cilvēki tā nedara. Pēc britiņa juriskonsults Galilejevs iebāza trīs tūkstošus žaketes kreisajā iekškabatā. Viņš pat bija tik solīds, ka iedoto naudu nepārskaitīja. Lai vēl kāds saka, ka pasaulē nav vairs džentlmeņu!

Līdz šai vietai viss, jāsaka, bija ritējis kā pa diedziņu. Taču, lai cik garš būtu pavadīti, tas vienreiz ir cauri. Turklāt juriskonsultam Galilejevam no prāta bija izslīdējis tāds mazs nieciņš, viens neliels kriminālkodeksa pantiņš, kas iepriekšminēto rīcību kvalificē kā kukuļņemšanu ar visām no tā izrietošajām sekām. Tāpēc Oktobra rajona Tautas tiesa bijušajam juriskonsultam, bijušajam LVU Juridiskās fakultātes docentam Georgijam Galilejevam piesprieda nosacīti un ar pārbaudes laiku četrus gadus.

Un kas vainīgs! Izrādās — šnabulis vainīgs. Viņa dēļ bija jāaiziet no augstskolas, viņa dēļ ienāca prātā fiksā ideja par trim tūkstošiem. Tā, lūk...

K. SAUSAIS

ZEMTEKSTS

Dūdiņš uzrakstīja kārtējo humoresku un aiznesa uz redakciju. Tā bija ļoti asprātīga humoreska — divi draugi, Janka un Tedis, darba laikā piedzēras. Janka vēlāk biedru tiesā apgalvo, ka viņš neko neatceroties, bet Tedis vajširdīgi atzīstas. Pat tādos grēkos, kādu viņam nemaz nav. Asprātīgi, vai ne!

Pēc nedēļas humoreska bija nodrukāta. Bet kur palicis žūpīgais Janka? Viņš bija pārdēvēts par Zigismundu... Cik nekaunīga literārās daļas vadītāja patvaļā! Tūlīt jāskrien uz redakciju.

Kamēr Dūdiņš skrēja uz redakciju, viņš drusku nomierinājās un sāka prātot. Redaktors Jāni par Zigismundu pārdēvējis! Kādam iemeslam tur jābūt. Noteikti jābūt... Pēkšņi Dūdiņš iesita sev pa pieri — galvenā redaktora vārds ir Jānis! Nekas, tūlīt Dūdiņš pateiks visu!

— Ar kādām tiesībām jūs izkroplojāt manu humoresku!

— Oja, par vienu vārdu tads uztraukums! — literārās daļas vadītājs apvainots atbildēja. — Es jūs no nepatīkšām paglābu, un, lūk, kāda ir pateicība!

— Vai tiešām jūs domājat, ka galvenais būtu apvainojies? Muļķīga piesardzība!

— Jums tā liekas. Bet, starp mums runājot, tieši šāds gadījums ar galveno redaktoru pirms gadiem notika. Jā, viņš kādreiz redakcijā atzīmēja jubileju un otrā dienā neko vairs neatcerējās... Sakiet, kāpēc to vajag atgādināt!

Dūdiņš kļuva domīgs. Patiešām, kāpēc? Ek, tāds ir humorista liktenis — fantazē, izdomā kādas asprātīgas situācijas, bet tā izrādās pati dzīve...

— MŪZIĶIEM TAČU JĀSAUDZE ROKAS!

K. LIEC

Kompleksā saimnieciski finansiālā revīzija ir viena traki apjomīga padarīšana! Tajā savs vārds jāsaaka visu ražošanas nozaru speciālistiem. Vārdu sakot, darbiņš nav no mazajiem. Un tas katru gadu sagādāja krietnas galvassāpēs agrorūpnieciskās apvienības revīzijas kontroles daļai.

Līdz vienā jaukā dienā kāds Bauskas rajona agrorūpnieciskās apvienības darbinieks pēkšņi iesaucās:

— Man liekas, nemaz nav obligāti, lai katras saimniecības revīzijā piedalītos visu dienestu speciālisti. It kā mums trūktu citu, vēl svarīgāku pienākumu.

Priekšlikums, protams, neguva atklātu atsaucību. Vai nu prāts! Taču savu melno darbu tas bija padarījis. Agrorūpnieciskās apvienības nozaru speciālisti sāka piedalīties saimniecību kompleksajās revīzijās aizvien retāk.

Tā, piemēram, pērn Leņina kolhozā un kolhozā «Vecsaule» revīzijā piedalījās tikai ekonomiste finansiste. Kolhozā «Stelpe» un padomju saimniecībā «Zālīte» — tikai agronomiskā dienesta darbiniece. Bet kolhozā «Iecava» 1986. gada maijā visaptverošu revīziju bez speciālistu iesaistīšanas revidente D. Galle bija spiesta izdarīt viena pati. Uz tādu varoņdarbu viņu pamudināja RARA pavēle.

Un tādējādi, kaut gan pērn Bauskas rajonā bija izdarītas 22 kompleksās revīzijas, agronomiskā dienesta speciālisti ar savu līdzdalību pagodināja 11 saimniecības: inženieri bija piedalījušies 4 revīzijās, juristi — 3, bet darba algu ekonomisti — tikai vienā; nevienā revīzijā nebija manīti rajona zemes ierīkotāji un celtniecības speciālisti. Līdzīga aina vērojama arī šī gada pirmajā pusē.

Pēc kompleksajām revīzijām agrorūpnieciskās apvienības visu nozaru speciālistiem jāraksta secinājumiem un priekšlikumiem bagāta analītiska rakstura atskaite. Darbiņš nopietns un atbildīgs. Faktus no pirksta neizzīdīsi, tiem jābūt galvā.

— Man liekas, ka nemaz nav obligāti analizēt saimniecības darbību, — vienā jaukā dienā iesaucās kāds agrorūpnieciskās apvienības darbinieks. — It kā mums trūktu citu, svarīgāku pienākumu.

Priekšlikums, protams, neguva atklātu atsaucību. Vai nu prāts! Taču... Atskaites par revīzijām kļuva aizvien virspusīgākas.

Tā kolhozā «Skaistkalne» kompleksās saimnieciski finansiālās darbības revīzijas aktā, kas datēts ar 27. 10. 86. g., par augkopības nozares darbu ir teikts tikai, ka kolhozā 1986. gadā saražota lopbarība 92% no plānotā, graudaugu ražība pret plānoto sastāda 83,9%, neapmierinoši veikta ziemāju sēja, iesēti 468 ha ziemāju. Fakti, bez šaubām, ļoti svarīgi. Tikai tos jau zināja arī paši saimniecības darbinieki. Ja augsti kvalificētie speciālisti papētītu un paskaidrotu neveiksmīnīkiem, kur slēpjas viņu kļūdas, kāpēc viņi virzās uz priekšu kā pa celiem, kas viņiem kavē pildīt plānus simtprocentīgi... Bet tāds darbs pārbaudītājiem likās par smagu.

1987. gada martā, aprīlī kompleksā revīzijā padomju saimniecībā «Zālīte» no agrorūpnieciskās apvienības augkopības dienesta piedalījās vadošā speciāliste I. Griķe. Tāpēc varēja cerēt, ka pārbaudē būs vispusīgi izpētītas zemes izmantošanas problēmas: augu sekas lietošana, darba ražīgums, produkcijas ražošana... Lika pagaldīt! Aktā uzrādīta tikai saimniecības gatavība pavasara sējai, nodrošinājums ar sēklas materiālu, ķīmikāliju glabāšana.

Pēc komplekso revīziju aktu izstudēšanas RARA vadītājiem jādod konkrēti norādījumi. Vārdu sakot, krietni jāpalauza galvas par to, kas būtu iesakāms, lai darbs veiktos labāk.

— Man liekas, konkrētus pasākumus ieteikt

nav obligāti. Pletiek ar vispārēja rakstura norādījumiem, — vienā jaukā dienā iesaucās kāds agrorūpnieciskās apvienības darbinieks. — kā mums trūktu citu, svarīgāku pienākumu.

Priekšlikums, protams, neguva atklātu atbalstu. Vai nu prāts!... Bet RARA pavēles un rīkojumu kļuva arvien vispārīgāki.

Tā, piemēram, kolhoza «Iecava» galvenajam zootehnikam E. Skrodelei, uz revīzijas materiālu pamata ieteikts veikt pasākumus lopkopības dienesta uzlabošanai, nepieļaut produkcijas ražošanas samazināšanu, nodrošināt ražošanas uzturēšanu plāna izpildi 1987. gadā utt.

Kolhozs «Skaistkalne» pēc izdarītās revīzijas saņēma tikpat lētīškus ierosinājumus: galvenajai grāmatvedei M. Pavlovičai, piemēram, ieteikts nepieļaut finansiālo disciplīnas pārkāpumus un pastiprināt kontroli pār pirmsdokumentu kvalitāti; galvenais agronomis A. Lācis saņēma norādījumu nodrošināt kvalitatīvu vasarāju sēlas materiāla sagatavošanu un organiskā mēslojuma plāna izpildi. Galvenajai zootehnikai M. Šleikai uzdots nodrošināt gaļas un piena valsts sagādes plāna izpildi, organizēt lopkopju mācības, kā arī noteikt pareizu gaļas ieguvu kautiņiem loptiem.

Pēc kompleksajām revīzijām un attiecīgo rīkojumu saņemšanas no agrorūpnieciskās apvienības, saimniecību speciālistiem jāsaņem atklāto trūkumu novēršana. Darbs ir grūts un sarežģīts. Te ar tukšiem vārdiem nevar izlāpīties.

— Man liekas, nemaz nav obligāti vecos trūkumus labot, — vienā jaukā dienā pazīstamai saucienā atskanēja arī kādā rajona kolhozā. — It kā mums trūktu citu, svarīgāku pienākumu!

Priekšlikums, protams, neguva atklātu atbalstu... Tomēr daudzos gadījumos revīzijās atklātie trūkumi gadiem ilgi netiek novērsti.

Piemēram, kolhozā «Skaistkalne» 1984., 1985. 1986. gadu revīzijās tika konstatēta graudu pārdošana ārpus republikas. Lai gan katrā gadījumā, kad to atklāja, tika izdoti RARA rīkojumi graudu pārdošanu pārtraukt.

Vai atkal: joprojām lielus zaudējumus Bauskas rajona saimniecībās sagādā lopu krišana. 1986. gadā tie sastādīja 672 tūkstošus rubļu.

Vai vēl: rajona saimniecību ekonomikā krietnus robus cērt lopbarības bojāšanās. Pērn tādējādi tika zaudēti 530 tūkstoši rubļu.

Ko darīt! Acīmredzot, gribi vai negribi, jāriko atkal kompleksās saimnieciski finansiālās revīzijas!

J. JOD

SIC TRANSIT...

Konjaks. Lustras. Lepnas dāmas.
Asprātības. Runas rāmas.

Degvīns. Repģes. Kļaiņas skajas.
Ālķianās. Ļaužu pajas.

Trīskārtīgais. Pažobels.
Uzkodām — ne beigta pele...

Skatiens truls. Un skrandains svārks.
Logu firītājs.
Un zārks.

Paskatos ārā pa logu — visapkārt būvē. Pa kreisi dzīvojamo namu. Pa labi — tāpat. Skatos un priecājos: drīz cilvēki Jurgus sviņēs, jaunus dzīvokļos ievāksies. Jautāsi, vai es gaidu dzīvokli? Vispār jau gaidu. Bet ne šeit. Manu māju vēl nav sākti būvēt. Nu, bet es esmu pacietīga. Pagaidām skatos uz šīm jaunceltņiem un par citiem priecājos. Ar vīru pat derības noslēdzu: kuru namu pirmo pabeigs. Viņš saka — pa kreisi, es — pa labi.

Sāku vērot būvdarbus uzmanīgāk, un mana sajūsma mazliet noplaka. Paraugos pa kreisi — meistari neko nedara. Paskatos pa labi — arī velk laiku. Un tā veseliem cēlienim. It īpaši mēneša sākumā. Starp citu, pārējā laikā arī gadās. Pa kreisi — strādnieki sēž, pīpē, palasa avīzes. Pa labi — vispār neviena nav.

Vēroju ilgi. Pēc tam sāku interesēties.

Vispirms par māju, kas pa kreisi. Izrādās, to ceļ cietējama būvorganizācija.

— Ko tad jūs, biedriši, — es saku, — tik ilgas pīppauzes taisāt? Kāpēc nesaraujat?

— Nav jau ko saraut, — biedriši atbild. — Materiālus jau kuru mēnesi neved. Piegādātāji mēnās. Nu, tā ir zināma dziesma. Pie-

gādātāji pastāvīgi visus mēnā. Aizgāju pie mājas, kas pa labi.

— Kam tad, vīri, būvējat?

Bet vīru ir tikai pusotra cilvēka, un tie paši rīkus vāc kopā.

— Būvējam sev pašiem. Tas nozīmē, savai rūpnīcai. Saimnieciskā kārtā.

— Kāpēc ejat projām?

— Uz cehu jāskrien, plāns jāvelk.

Laiks iet, darbs stāv. Bet te pēkšņi abos būvobjektos sākas rošība. Skrienu pārliecināties. Vispirms pa kreisi. Strādnieki staigā pa objektu, lamājas.

— Nu, materiālus atveda?

— Atveda, bet ne tos, kas vajadzīgi.

Atmetu ar roku, devos pa labi. Tur arī vīru vesels pulks un arī neviena priecīga.

— Plānu izpildījāt?

— Izpildījām.

— Materiālus saņēmāt?

— Saņēmām.

— Kas tad par lietu?

— Nezinām, no kuras puses tiem ķerties klāt. Mēs taču neesam ne celtnieki, ne santehniķi... kamēr iemanīsimies, atkal būs jāskrien uz cehu.

Nospļāvos un aizgāju mājās skatīties televizoru. Rāda ārzemes, šādu vieglu sižetiņu: no dažiem

cilvēkiem sakomplektējās komanda un uz derībām uzcēla māju. Kā jūs domājat, cik ilgā laikā? Vienā stundā. Mājiņa, tiesa, nav liela, bet dzīvot tanī var.

Lūk, domāju, kā var strādāt. Ja grib, protams. Un grib visi, kam ir kāds sakars ar būvdarbiem. Bet varbūt vaina nav tikai gribēšanā, bet arī atbildībā?

Pametu skatienu pa logu, bet tur — pasaulīt baltā! — gan pa kreisi, gan pa labi visi rosās kā skudras. Protams, līdz tiem, kurus rādīja pa televizoru, patālu, bet tomēr tā nenoliedzami ir rošība. Kas par brīnumiem, domāju.

Izrādās — televīzijas vīri atbraukuši, filmē.

Es skriešus uz turieni un galvenajam saku: -

— Jūs, mīlie cilvēki, viņus ilgāk filmējiet, skaties, viņi pagūs kaut ko uztaisīt.

Bet viņš man atbild:

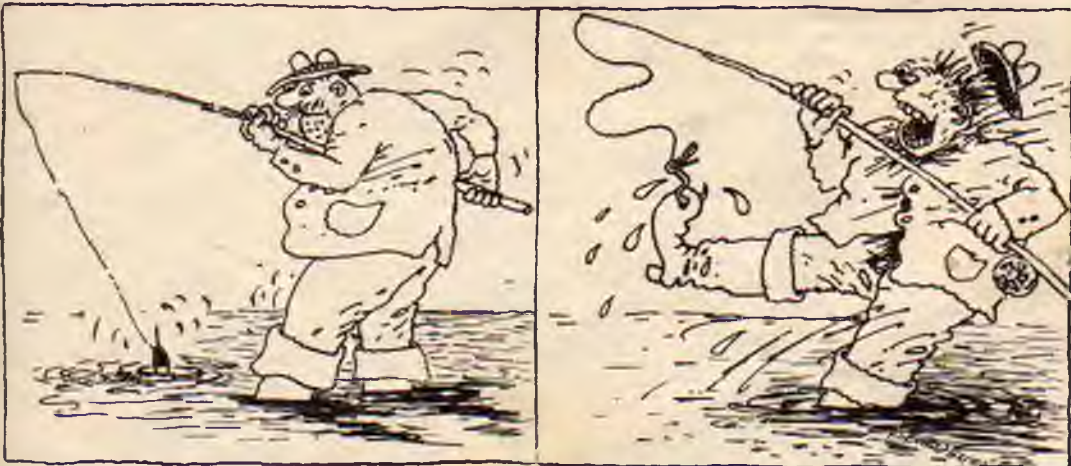
— Atvainojiet, mums nav vaļas te kavēties. Es ar kolēģi noslēdzu derības, ka vienā dienā nofilmēšu visus atpalikušos objektus šai rajonā, bet laikam nepagūšu.

Un viņi aizbrauca tālāk pa mūsu rajonu, bet abos būvobjektos rošība atkal norima.

Esmu ar mieru derēt, spēru svētki vēl ilgi būs jāgaida.

E. RUŠMANIS

T. SERGIJENKO

KLEKSTĪŠI

«Veidenbaums nomira, neuzzinājis, ka viņa dzejolis «Kā gulbji balti padebeši iet» uzņemts filmā.»

«Mierīga līdzāspastāvēšana vajadzīga ne vien tautu, bet arī katra cilvēka starpā.»

«Kad mednieks zaķa vietā ieraudzīja vilka atņirgtos zobus, viņš izšāvēs no meža kā bulta un apstājās tikai šķūniša durvīs.»

«Ar ošu kokiem Blaumanis parāda latviešu cilvēku skaistumu.»

«Tagad daudzās valstīs katra piecgade parasti ilgst piecus gadus.»

«Jau tautasdziesmās saule latviešiem ir svarīgs siltuma un gaismas avots.»

«Cilvēks ar savām rokām vada mašīnas, mīlu elektrostacijas un kosmosu.»

«Tagad ar traktoriem pavasaros sēj maizi, bet rudeni novāc graudus.»

No skolēnu sacerējumiem
izrakstījis A. BARISJANS.

MANS VARONIS

Es pieskāros ar pildspalvu baltai papīra lapai, un ... Un radās Viņš.

— Piedodiet, vai jūs gadījumā nebūtu humorists? — Viņš jautāja.

— Jā, — es mulsi atbildēju. — Bet kas esat jūs? No kurienes esat radies?

— No jūsu spalvas.

— Nesaprotu.

— Esmu jūsu varonis. Humoristu un satīriķu iemīļotais tēls ...

— Pagaidiet, pagaidiet! Kas jūs tomēr galu galā esat!

— Nelzliecieties! — viņš ērcīgi teica. — Jūs ļoti labi zināt, kas es esmu.

Es uzmanīgi paskatījos uz viņu.

— Vai tiešām ... Vai tad ... jūs būtu sanehniķis!

Viņš nervozi iesmējās.

— Kas tagad vairs par viņiem smejas! ... Sapelējuši jociņi. Tagad smejas par humoristiem, kuri izsmej sanehniķus.

— Tātad jūs esat grafomāns! — es mēģināju pajokot.

— Ko jūs! Es neesmu grafomāns. Un nepraša redaktors vēl mazāk. Neesmu arī taksometra šoferis. Un vēl es gribu brīdināt, ka neesmu arī sievasmāte.

— Šķiet, es sāku nojaust.

— Jā, — viņš vienkārši atbildēja. — Es esmu zinātniskais līdzstrādnieks. No tā paša zinātniskā pētniecības institūta.

— Un ko jūs no manis gribat!

— Ko gribu! Sanehniķis kādā humoristiskā stāstā var pēkšņi kļūt par eņģeli, grafomāns var pārvērsties par talantīgu autoru, nepraša redaktors — par izcili prasmi, slikti audzinātais šoferis — par priekšzīmīgu klientu apkalpotāju, kas ne vien aizved uz vajadzīgo vietu, bet arī smalki liek saprast, ka dzeramnauda viņam ir milzīgs apvainojums. Un pat sievasmāte — ragana — var izrādīties gluži cita būtne.

— Kā tad tas var iznākt! — es iesaucos.

— Ļoti vienkārši, — zinātnes darbinieks atbildēja. — Nevls ragana, bet jūsu dzīvesbiedres mīļā māmuliņa. Turpretī mēs, zinātniskie līdzstrādnieki, visos humoristiskajos stāstos mūždien esam vienā un tajā pašā lomā. Vienmēr!

Mēs tikai stiepjām gumiju un nosītam laiku!

— Paklausieties! — es viņam aizrādīju. — Vai jūs zināt, kur mēs smejamies tēmas, sižetus saviem darbiem!

— Kur tad! — viņš pameta uz mani aizdomu pilnu skatienu.

— Dzīvē!

— Nu, protams, protams ...

Dzīvē kosmosa kuģi nelido, sirdis nepārstāda, kompjūteri darbojas pēc petrolejas lampas principa, vai ne! Jo mēs, zinātnes darbinieki, tikai slaistāmies.

— Mjā ... Bet atsevišķās, konkrētās situācijās ...

— Vai atsevišķā, konkrētā stāstā zinātnes darbinieks var vai nevar strādāt! Var vai nevar! — viņš uzbudinājies jautāja.

— Var, var, — es pasteidzos piekrist.

— Tad ļaujiet to darīt! Es jūs lūdzu! Man ir apnicis darba laikā kvernēt kafejnīcās un kino, skriet uz sadzīves pakalpojumu kombinātu, ķemmēt veikalus, meklējot krosenes, kuras, starp citu, tik un tā nevar dabūt!

— Nomierinieties, nomierinieties! Apsolu, ka nākamajā stāstā noteikti iedzīvināšu zinātnisko līdzstrādnieku, kas būs īsts darbarūķis.

— Jūs to apzvērat!

— Es zvēru! — roku pacēlis, svinīgi teicu. — Lai arī visi pārējie būtu gatavie slaisti!

Viņš pamāja un izgaisa. No pildspalvas uz papīra lapas uzplīja liels tintes tralps.

Es paņēmu jaunu lapu un, brīdi padomājis, uzrakstīju pirmo teikumu. «Kāds zinātniskais līdzstrādnieks godprātīgi strādāja, nekad nekavēja darbu un ēda pusdienas tikai paredzētajā laikā.»

Pirmais teikums man nez kāpēc uzreiz iepatikās. Vienīgā nelaime, ka pirmajam nesevoja nākamie.

Tad stāsta sākumu parādīju kādā humoristiskā izdevuma redaktoram. Es cerēju, ka viņš varbūt pateiks, kā tālāk savērtēt sižetu.

Redaktors izlasīja uzrakstīto un teica:

— Tā nekas, ko! Asprātīgi un gandrīz vai jociņi. Ievietosim to «Minihumora» nodaļījumā.

50 GADI—DAUDZ TAS IR VAI MAZ

Štrunts par gadiem, ja pats esi jauns!

Ārprāts! Līdz pensijai vēl desmit gadi!

Daudz. Bet vēl 50 derētu!

Piecdesmit! Jāsāk, beidzot jāsāk dzīvot!

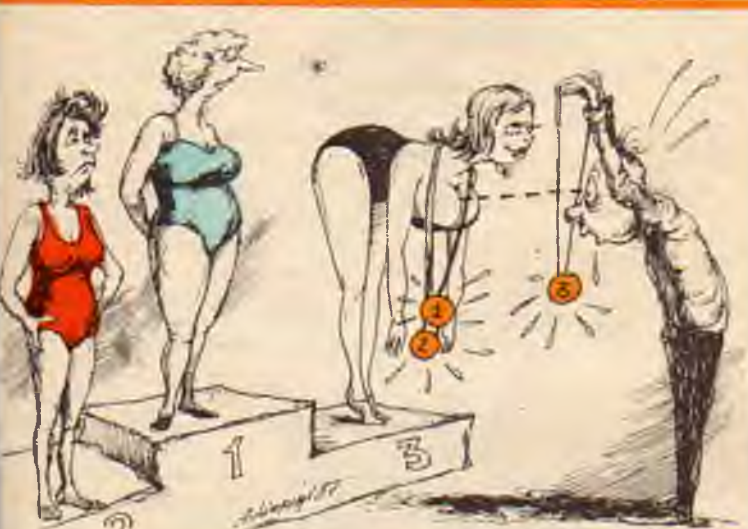
Nekāda vaina. Ja esi beidzis maksāt alimentus.

ANDRIS BRIEDIS

— MAN JUSU PADOMI NAV VAJADZĪGI! KĀ ESMU JŪDZIS, TĀ BRAUKSU ...

D. BREIKSS

A. LIEPINS

L. DANILĀNS

BET KAS TEVI TĀDU IZGLĪTOTU ZOSI PRECES!

D. BREIKSS

JAUTĀJUMS PALIEK ATKLĀTS

PIE REDAKCIJAS APAĻĀ GALDA

Par vienu un to pašu lietu dažkārt var rasties un arī rodas atšķirīgi viedokļi. «Dadža» lauku nodaļas redaktors O. Mačs (M. Osītis), ilgāku laiku vērojis puķu audzēšanas un realizācijas problēmas republikā, savu viedokli šai jautājumā izteica feļetonā «Ziediņš, ziediņš — procentiņš» («Dadzis» Nr. 4). Savukārt žurnāla «Dārzs un Drava» galvenais redaktors J. Rukšāns savu viedokli par M. Osīša viedokli darīja zināmu rakstā «Pārkaršotāns likloči» («Dārzs un Drava» Nr. 5).

Rezultātā «Dadža» stūrainais galds uz pāris stundām kļuva par apaļu un pie tā apsēdās abu rakstu autori, speciālisti lauksaimniecības, finansu un juridiskajos jautājumos, kā arī abu redakciju darbinieki.

O. MAČS, «Dadzis», lauku nodaļas redaktors: — Nevienam nav noslēpums, ka Latvijā audzē daudz puķu. Pret to nav un nevar būt iebildumu. Iebildumi ir pret puķu un dārzu pašreizējo saskaņu. Daži apstākļus raksturojoši fakti. Pēc Rīgas Centrālā kolhozu tirgus darbinieku aprēķiniem, republikas saimniecības stendos un paviljonos 1985. gadā realizēja ziedus un krāšņumaugus par vairāk nekā astoņiem miljoniem rubļu. Tai pašā laikā dārzenus un citu pārtikas produkciju — par deviņsimt tūkstošiem. Šā gada trijos mēnešos saimniecības tirgū pārdeva pusotra miliona rožu stādu, vēl ziedus un krāšņumaugus. Bet ne grama dārzenus.

Diezin vai šādos apstākļos puķu, krāšņumaugu un dārzu satiecība vairs ir tik miermīlīga!

I. PALKOVS, «Dadzis», galvenais redaktors: — Aiz Tartu ir apdzīvota vieta Mustvē. Braucot garām, redzi — visas piemājas zemes ir zem plēves, gandrīz vai ar traktorū var braukt iekšā. Ceļa malā tur pērn pārdeva gurķus, tomātus. Arī Rīgā Centrālajā kolhozu tirgū bieži var nopirkt igauņu audzētus gurķus un tomātus. Kad iebrauc Latvijā un redzi mūsu siltumnīcināšas, kļūst skaidrs, ko varam mēs un ko — mūsu kaimiņi. Toties Sieviešu dienā igauņos tirgus bija pilns ar mūsu republikas tulpēm. Cilvēki aizraujas ar naudas izdzīšanu.

Bez šaubām, nevienam nav tiesību noteikt, ko audzēt piemājas zemītē, bet gluži bez regulēšanas laikam tomēr nevar. Un nevis administratīvas, bet ekonomiskas.

J. RUKŠĀNS, «Dārzs un Drava», galvenais redaktors: — Labs bija piemērs par Igauniju. Pirms dažiem gadiem «Cīņa» rakstīja, kā Dobeles un Jelgavas rajonā cīnās pret dārkopību. Ja dārkopim bija sešdesmit centimetrus augsta plēves mājiņa, nāca izpildu komitejas pārstāvis, lika nojaukt un uzlika sodu. Igauniem šādu ierobežojumu nav.

U. PĒTERSONS, Tieslietu ministrijas Likumprojekta sagatavošanas nodaļas priekšnieks: — Nav noslēpums, ka aizliegums būvēt plēves mājiņas bija absolūta pašdarbība. Valsts celtniecības lietu komitejas vadība patvaļīgi izdeva savus norādījumus. Patlaban republikā reglamentē tikai siltumnīcu platības. Un par siltumnīcu uzskata vienīgi kapitālu būvi uz pamatiem. Viss pārējais ir plēvju mājas un lecektis, to platība ierobežota netiek.

J. Rukšāns: — Bet igauņiem šādu likloču nebija. Tāpēc, tiklīdz uz Rīgu atbrauc kaimiņrepublikas pārstāvji ar savu produkciju, cenas tomātiem nokrīt no desmit rubliem līdz trim. Katrs zemi grib izmantot labāk. Igaunū specializācija ir tomati, mēs esam sākuši specializēties uz puķēm.

Kas objektīvi traucē agro dārzu audzēšanu? Pirmkārt — mums nav plēves. Otrkārt — trūkst kurināmā. Treškārt — pastāv realizācijas problēmas. Rožu stādu, tulpju sīpolu var realizēt divu mēnešu laikā. Nepārdosi šodien — pārdosi rīt, pēc nedēļas, pēc mēneša. Ar dārzeniem, ogām, augļiem — paies divas dienas un gāz grāvi.

O. Mačs: — Kas tad īsti ir ziedi, puķes, krāšņumaugi? Vai tā ir lauksaimniecības produkcija vai nav? Vai kolhozi var izpildīt savus plānus uz puķu rēķina?

G. KRIEVALNS, republikas Agrorūpnieciskās komitejas vecākais referents: — Ir lauksaimniecības produkcija un ir pārtikas produkcija. Sākumā bija priekšlikums no nodokļiem atbrīvot tikai pārtikas produkciju, bet lauksaimniecības produkciju aplikt ar nodokļiem. Taču radās jautā-

jums — tomātu stāds, gurķu stāds — tas ir pārtikas produkts vai lauksaimniecības produkts? Bez šaubām — lauksaimniecības produkts, no kā iegūst pārtikas produktu. Galu galā no nodokļiem atbrīvoja gan pārtikas produktus, gan lauksaimniecības produktus.

Daži vārdi par Agrorūpnieciskās komitejas nostāju. Kolhozi un padomju saimniecības iegūst aizvien lielāku un lielāku patstāvību. Cilvēki, kas audzē puķes palīgsaimniecībās, savā piemājas dārzā cietī saistīti ar lielražošanu, ar saimniecību — traktors, mēslējums... Lielražošana saplūst ar piemājas saimniecībām. Saimniecība pasūta produkciju, nodrošina realizāciju. Agrorūpnieciskās komitejas nostāja nav tāda, lai atļautu atsevišķām saimniecībām organizēt produkcijas iepirkšanu no visas republikas iedzīvotājiem. Nedrīkst atraut saimniecības darbību no teritoriālā principa. Visi, kas dzīvo saimniecības teritorijā — ārsti, skolotāji, veikala darbinieki — var saņemt saimniecības pasūtījumu un to realizēt. Nevieni nepieņems produkciju par divdesmit tūkstošiem rubļu, ja neesi kopā ar saimniecību.

U. Pētersons: — Individuālais zemes lietotājs, mazdārziņu īpašnieks brīžiem ziedus pats ved prom uz Vladivostoku un citur. Tā ir pilsoņa personiskā darīšana. Bet, manuprāt, jābūt kolhozu priekšsēdētāju morālajai un partijas atbildībai. Kāpēc «Lāčplēsis» drīkst atļauties slēgt līgumus par rožu stādiem, bet neslēdz līgumus par gurķiem, sīpoliem, tomātiem?

J. Rukšāns: — Puķu produkcija tāpat ir vajadzīga!

U. Pētersons: — Bet kāpēc tad to ved ārpus Latvijas?

J. Rukšāns: — Igaunī savus tomātus arī ved pie mums...

M. SLAVA, «Dārzs un Drava», redaktors: — Ja mums ir izdevīgi pārdot puķes, ko no mums pērk, kāpēc nepārdot? Mums ir svarīga peļņa! Rentabilitāte!

U. Pētersons: — Kas šo rentabilitāti apmaksā?

M. Slava: — Ja agros dārzenus lētāk ir saražot Ukrainā un atvest uz Latviju, viņiem tas ir izdevīgi. Tāpēc jau mēs neiesim uz vietas ražot tomātus, mēs tos ievēsim. Kolhozam būs izdevīgi.

U. Pētersons: — Bet vai tas būs izdevīgi visai sabiedrībai? Un kas segs cenu starpību? Ražo pilsonis, nopērk kolhozs, pieliek savu komisijas naudu un pārdod tālāk. Es, pircējs, maksāju par visu. Izdevīgi ir kolhozam nevis sabiedrībai.

I. TERENTJEVS, Latvijas agrokooperatīvu savienības priekšsēdētājs: — Tie biedri, kas sastāv Dārkopības un biškopības biedrībā, savu produkciju pamatā var realizēt caur mūsu sistēmas veikalēm. Republikā ir pāri par astoņdesmit veikalā, kas pieņem produkciju. Par puķu produkciju mēs ņemam komisijas naudu — piecpadsmit procentus, par pārtikas produkciju — desmit. No biedrības tirā ienākuma gada beigās mēs valstij atdodam trīsdesmit piecus procentus. Tā ka nevarētu teikt, ka puķkopis nemaksā neko, viņš tāpat dod savu artavu valsts budžetam.

M. BOITMANIS, Finansu ministrijas Valsts ieņēmumu pārvaldes priekšnieka vietnieks: — Izskanēja doma, ka lauksaimniecisko ražošanu varētu regulēt ar ienākumu nodokli. Atskatoties pagātnē, šādi nodokļi jau ir bijuši. Un, tiklīdz uzliek nodokli, produkcijas cena tirgū krasi palielinās. Savā laikā mēs panācām, ka tika likvidētas zemstiklu platības. Nodokļu politikā ir bijuši dažādi likloči, vienīgais rezultāts — individuālo saimniecību ražošanas samazināšanās. Brīdi bija pat tā, ka nevarēja vairs atrast saimniecību, ko aplikt ar nodokli.

Izdodot jauno likumu par nodokļiem, uzsvērts, ka ienākumi no pilsoņu zemes gabalā saražotās produkcijas netiek aplikti ar nodokli. Zemes kodeksā ierakstīts, ka pilsoņiem zemes gabalus ierāda noteiktam mērķim — celtniecībai, palīgsaimniecībai. Un pilsoņu pienākums ir zemi lietot saskaņā ar tiem mērķiem, kādiem tā piešķirta.

O. Mačs: — Varbūt formulēsim šos mērķus?

U. Pētersons: — Ja cilvēkam ir piemājas zeme, dabīgi, ka viņš ražo sev un pārpalikumu var pārdot. Bet te jau runa iet par tīru rūpniecisko ražošanu. Un mēs, republikas likumdevēji, pagai-

dām šai ražošanai klāt netiekam. Vai tas ir vajadzīgs — tas ir cits jautājums.

M. Boitmanis: — PSRS Ministru Padomes lēmumā nepārprotami teikts: ar ienākumu nodokli netiek aplikti kolhozieku, strādnieku un kalpotāju ienākumi no palīgsaimniecību lauksaimniecības produkcijas realizācijas.

O. Mačs: — Vai var būt pārpalikumi divdesmit tūkstoši rubļu?

U. Pētersons: — To nosaka jau pats jēdziens — palīgsaimniecība!

A. VITE, «Dadzis», galvenā redaktora vietnieks: — Redakcija saņem sūdzības no cilvēkiem, kas grib saņemt dārziņu, lai aizbrauktu ar ģimeni pastrādāt, izaudzēt pārtikas produktus. Taču dārziņus tagad piešķir tālu no Rīgas. Tai pašā laikā daži, kas dārziņus jau agrāk ir saņēmuši, piešķirtajā platībā industriāli audzē puķes. Nezinu par juridiskajiem un finansiālajiem jautājumiem, bet morāli mēs ciešam.

U. Pētersons: — Neizmantotas zemes republikā ir ļoti daudz.

G. Krievkalns: — Pilsoņiem ik gadu iedala desmitiem tūkstošu zemes gabalu. Plakanciem šobrīd ir brīvi divi tūkstoši dārziņu. Visi grib Rīgas tuvumu un ērtu satiksmi, bet piešķirami zemes gabali aizvien attālinās no Rīgas. Kad cilvēks uzzina, kur šo zemi var saņemt, viņam zūd jebkura interese.

M. Slava: — Ažiotāža ap zemes gabaliem radās tāpēc, ka līdz šim tā bija vienīgā vieta, kur cilvēki varēja papildus piepelnīties, papildināt ģimenes budžetu.

J. Rukšāns: — Es kā puķkopis, gūdam diezgan lielus ienākumus, labprāt maksātu nodokli, bet kā to aprēķināt?

V. DŽERIŅŠ, LDDB Tukuma rajona nodaļas priekšsēdētājs: — Mēs šos jautājumus esam mēģinājuši risināt valdes sēdē. Mūsu skatījumā puķu audzēšana dārzu audzēšanu netraucē. Salīdzinot ar 1983. gadu, 1986. gadā Tukumā dārzenus un ogas realizējam trīsreiz vairāk. Sāpīgs ir jautājums, ka atsevišķas ģimenes realizē puķkopības produkciju par divdesmit un pat divdesmit četriem tūkstošiem rubļu gadā. Lai produkciju varētu realizēt lielākos vairumos, mūsu produkcijas pastāvīgie pircēji tiek pārvilīnāti uz kolhoziem.

Ja Agrorūpnieciskā komiteja pieņēma lēmumu par to, ka iepirkt drīkst tikai no saimniecības teritorijā dzīvojošiem, tad šo lēmumu vajag arī kontrolēt.

A. RUĢENS, «Dadzis», redaktors: — Diemžēl pastāv kārtība, ka valsts organizācija puķes no pilsoņiem pirkst nevar. Tāpēc šo produkciju pērk no kolhoza, dārkopības biedrības, kas savukārt ir starpnieks starp audzētāju un pircēju.

Latvijā vēsturiski izveidojusies situācija, ka mēs audzējam puķes, ko labprāt iepērk visā Savienībā. Tad domāsim tagad par to, kā saražot vairāk dārzu. Tirgus mehānismam pašam jādod iespējas regulēt cenas.

O. Mačs: — Šāds mehānisms jau darbojas. Lielražotāji pieņem algotu darbaspēku, lai tie apstrādā rožu stādus, lai potē.

U. Pētersons: — Palīgsaimniecībai ir jābūt palīgsaimniecībai. Cilvēks tur strādā pats, neizmantojot algotu darbaspēku. Un realizē tikai pārpalikumu. Tāds ir mūsu mērķis.

J. Rukšāns: — Mēs maksājam nodokli par zemes izmantošanu, 1,8 kapeikas par kvadrātmētru. Tas ir smieklīgi maz. Mēs būtu ar mieru maksāt vairāk, kaut vai divdesmit kapeikas. Ja nodoklis būtu lielāks, zemes lietotāji uzsū vietā noteikti sāktu audzēt kaut ko vērtīgāku — pārtikas produktus vai puķes.

U. Pētersons: — Ražošana tirgum noteikti varētu tikt aplūkta ar nodokli. Bet pagaidām paskatīsimies.

G. Krievkalns: — Un jautājums par to, kā sabalansēt lielražošanu ar piemājas dārzu, kā panākt līdzsvaru starp puķēm un dārzeniem, paliek atklāts.

Sarunu, kuru sniedzam saīsinātā veidā, pierakstīja A. BRĀLĪTIS.

MOLDĀVU
 SATĪRAS
 UN HUMORA
 ŽURNĀLS

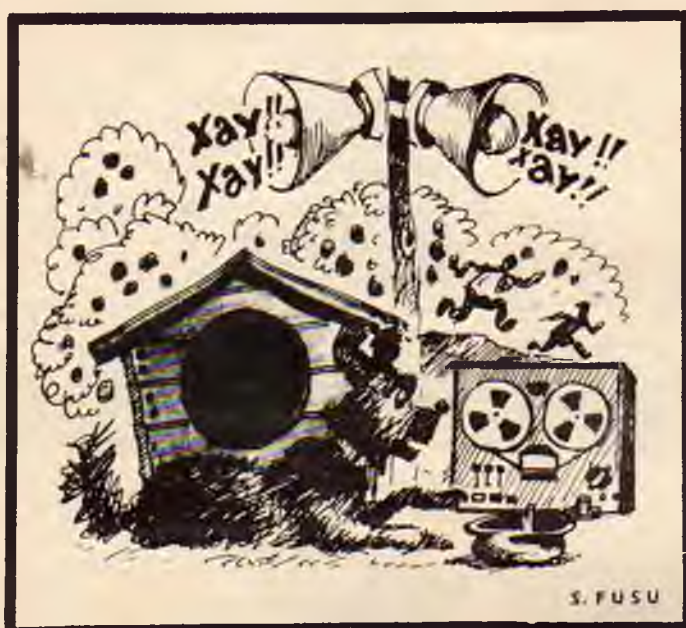

V. KURTU

— VARU IEDOMĀTIES, KĀ TU REAĢĒ UZ KRITIKU SAVĀ DARBA-VIETĀ ...

I. NOVIKOVS

S. FUSU

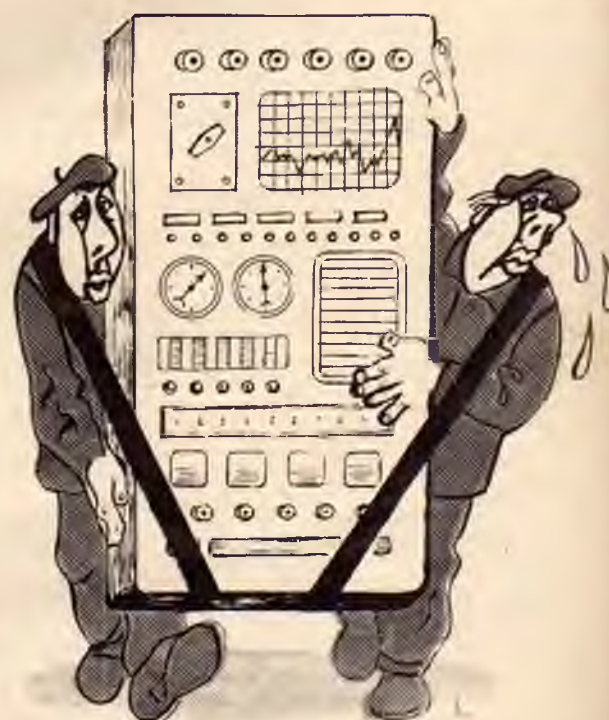

P. DISJAKS

— BORŠCS IR AUKSTS, BIFŠTEKS — VAKARDIENAS, KAFIJA — PLIEKANA ...
 JŌSU VIETĀ ES PUSDIENOTU MĀJĀS ...

D. JAZANS

Z. RUMJANCEVS

Degvielas noliktava

— JANKA IR BLĒDIS! MAN VIŅŠ TEICA, KA ŠIM NEESOT NEVIENAS CIGARETES!

U. MEŽAVILKS

1

L. BULIKINA

2

A. LIEPINS

SIVĒNS MAISĀ—KOMBAINS NO GAISA

Lauku ļaudis labprāt piedalās ārzemju tūrisma braucienos vairāku iemeslu dēļ. Viens no tiem — vēlšanās redzēt jaunas mašīnas un iekārtas. Bet zināms jau, ka lauciniekiem ir ar laiku. Te siens jāplauj, te bērni jāaudzina, te vēl kādas darīšanas gan saimniecībā, gan mājās. Bet lai pārāk nenoskumst tie laucinieki, kuriem šādu vai tādu apstākļu dēļ ceļojums izpalicis. Kaut ko var redzēt arī mūsu republikā. Piemēram, apskatīt dažādas mašīnas un iekārtas, kas ražotas citas valstīs. Ko redzēt netrūkst. Skaitļi šai ziņā pārliecinoši pat neticīgo Tomu. Kā nekā no 1981. līdz 1986. gadam vien iepirkts importa mašīnas par miljoniem rubļu.

Nu ja, tie verki noteikti strādā kaut kur turumos un fermās, — viens otrs skeptiķis var aizrādīt. — Ej nu staigā apkārt pa kolhozu! Maldīgi, ak, kādi maldi! Ne tuvu ne visas iekārtas strādā turumos un fermās. Prāva daļa no tām apskatāma saimniecību pagalmos un noliktavās. Tāpēc interesenti var doties ceļā bez īpašām bažām — ko redzēt pietiks. Šā gada sākumā importa iekārtas par vairāk nekā 2,3 miljoniem rubļu mierīgi stāvēja aiz atslēgas noliktavā vai arī ilgu laiku netika izmantotas.

No vienas puses, protams, ir visai apsveicami, ka saimniecības šādas skates ir iekārtojušas. Diemžēl katrai medaļai ir arī otra puse.

Ja par to pavaicāsim finansistam, viņš tulīt pateiks:

— Tā ir iesaldēta nauda!

Tādēļ dažs labs saimniecības vadītājs ekskursantus sagaida bez sajūsmas:

— Nav mums nekāda tehnikas skate! Labāk parunāsim par to, kā šogad aug senes...

Skaidra lieta. Saruna par importa tehnikas neuzstādīšanu vai tās sliktu izmantošanu ir arī saruna par nesaimnieciskumu. Lūk, daži piemēri. Dobeles rajona kolhozs «Rītausma» 1984. gada iegādātais VDR ražoto graudu tī-

ramo iekārtu par 16,7 tūkstošiem rubļu. Un nolika uz ziemas guļu līdz pat šim laikam. Iemesls ļoti parasts: trūka vajadzīgas projekta dokumentācijas.

Pajautājiēt šīs saimniecības un citiem vadītājiem, ko viņi par to saka, un saņemsiēt apmēram šādas atbildes:

— Pīķis viņu zina, kolhozs liels, visu galva nav iespējams saturēt. Nu, tā gadījās...

Un patiešām — gadās arī. Dobeles rajona kolhozs «Penkule» 1982. gadā no čehu zemes saņēma laistīšanas iekārtas par 8,4 tūkstošiem rubļu. Bet pašu lauki izrādījās šo iekārtu darbam nesagatavoti. Un tā arī šopavasār penkuliešu laukus laistīja lietutiņš no gaisa. Daudz ūdeņu aiztecejis, kopš Cesvaine vietējie vadītāji lauž šķepus par to, kas būvēs siltumtrasi. Savukārt ar to ir saistīta bulgaru ražotas olu šķirošanas līnijas iedarbināšana. Līnija, protams, nedarbojas, jo, kā saka, vežums vēl aizvien ir turpat...

Līdzīgs liktenis piemēklejis arī vairākus kartupeļu novākšanas kombainus E-684, kas iepirkti Vācijas Demokrātiskajā Republikā. Tos saņēma Tukuma rajona padomju saimniecības «Irlava», «Seme» un «Zemgale». Prieki par kombainiem bija īsi. Nu jau sešus gadus šo tehniku tukumnieki cieš kā zobu sāpes.

Mūsu augsnes to izmantošanai nav piemērotas, tāpēc ka ir stipri akmeņainas, — šo saimniecību vadītāji un speciālisti apgalvo vienā balsī.

Tāds pats stāvoklis ir arī padomju saimniecībā «Ventpils», kur kopš 1982. gada netiek izmantotas divas šīs pašas markas mašīnas.

Uzskatam, tie mums nav vajadzīgi, — skaidri un gaiši pateica padomju saimniecības «Ventpils» darbinieki, kad viņiem, vaicāja par kartupeļu kombainu izmantošanu.

Nav arī brīnums, kartupeļu novācamos kombainus E-684 savā laikā republikā iepirka,

Ka bieži gadās, arī šoreiz maisā pirktais si-
vēns bija tirā naudas kaistšana veļā.

Bet, domas lasītājs, augsnes varbūt ir iespējams uzlabot, akmeņus novākt?

Kā tad, ka var! Vēl vairāk. Lai to darītu, 1983. gada par 101,7 tūkstošiem rubļu Kanāda nopirka 19 akmeņu novācamos mašīnas. Tieši tas, kas vajadzīgs! Ta, liekas, sprieda arī bijušās Lauksaimniecības ministrijas speciālisti. Bet tikai līdz brīdim, kad ieraudzīja, ka strāda tālajā zeme ražotie akmeņu novācēji.

Diemžēl noticis neliels pārpratums, — ministrijas speciālisti vēlāk atzinās. Bet izliets ūdens nav sasmēlams. Praktiski no pirkuma nebija nekāda labuma. Mašīna novaca tikai sikos un vidēja lieluma akmeņus, turklāt no visai līdzeniem laukiem...

Jāsaka, saimniecību vadītājiem joprojām nākas vadīties arī no principa: ja dod, tad nem! Šādā reize priekšsēdētājs ir tikpat ka grauds starp diviem akmeņiem. Ja piedāvāto mašīnu nepirksi, vadība uz tevi var skatīties šķībi. Jā nopirksi — laužisi galvu, ko darīt tālāk. Tieši to tagad dara padomju saimniecībā «Dobele». Tur šā gada sākumā tikpat kā no gaisa nokrita Čehoslovākijā ražotā galas miltu gatavošanas iekārta par 126 tūkstošiem rubļu. Saimniecības vadītājiem atlika tikai noplātīt rokas:

— Mums taču nav nedz vajadzīgās projekta dokumentācijas, nedz nepieciešamo enerģētisko jaudu...

— Mums arī nav, — rajona ARA speciālisti iebildumus atvairīja. — Bet, ja no augšas teikts, tad jāņem!

Tātad, kā jau teikts, importa tehniku var aplukot saimniecību noliktavās. Un to varēs darīt vismaz tik ilgi, kamēr sivēni tiks pirkti maisā un tikpat kā no gaisa pie saimniecības kantora nokritis kāds neparedzēts un neprasīts agregāts.

KAFIJAS BIEZUMUS!

Ja tā padomā, ak mūžs, cik daudz dažādu speciālistu strādā projektēšanas institūtos! Arhitekti, inženieri, elektriķi, tehnologi, konstruktori, ekonomisti... Varētu likties, ka speciālistu pietiek un vēl pāri paliek. Bet nepietiek vis! Pēdējos gados kļūst arvien skaidrāk redzams, ka projektēšanas institūtos ir pilnīgi un galīgi nepieciešami vēl vienas specialitātes pārstāvji — pareģi. Jā, jā, personas, kas spēj kafijas biezumus pareģot nākotni. Ne jau pārāk tālu nākotni, pilnīgi pietiek, ja pareģis spēs redzēt piecus, sešus gadus uz priekšu.

Lai cienītie lasītāji nesāktu sminēt, tūlīt piebīdīsim, ka aldziņa, ko pareģi saņēms, atmaksāsies simt un tūkstoškārtīgi. Bez jebkāda pārspīlējuma var sacīt: «Minētie speciālisti pāris gadus valstij ietaupīs miljonu. Vismaz miljonu!». Turklāt pareģa darbs nebūs pārāk grūts. No viņa tiks vienīgi prasīts, lai viņš pasaka, kāds liktenis gaida to vai citu projektu.

Piemēram, institūts saņem pasūtījumu izprojektēt pirti un laulību pili. Pareģis tūlīt paskatās kafijas biezumos un saka: «Tā un tā, pirti projektēt nav vērts, projekts netiks īstenots. Pasūtītājs to pāris gadus marinēs, tad norakstīs un klusām noliks uz plauktiņa. Bet laulības pili projektējiet vien, to galu galā tomēr uzceļ.»

Ja pagājušajā piecgadē pareģi būtu sēdējuši institūtos, kas projektē lauksaimniecības objektus, tad — ticiet vai ne — divus miljonus simt piecdesmit trīs tūkstošus rublu nenāktos ierakstīt

notikt — projekts gatavs, bet kapitālieguldījumi celtniecībai netiek piešķirti, projekts gatavs, bet objekts nav uzņemts celtniecības plānā, projekts gatavs, bet izrādās, ka tehnisku iemeslu dēļ to nevar īstenot...

Piebīdīsim, tie ir tikai raksturīgākie iemesli, kāpēc simtiem projektētāju pusgadu vai gadu sēd pie rasējamajiem dēļiem, lai pēc tam gatavo darbu noliktu uz plauktiņa.

Un kur tad vēl tā saucamā pārprojektēšana! Ja nerealizēts projekts nogul gadus piecus, tas tehniski un morāli noveco. Pēc šī projekta var būvēt objektu tikai tad, kad novecojušais projekts ir pārskatīts un pārprojektēts. Latvijas Valsts pilsētu celtniecības projektēšanas institūtā pārprojektēšanas darbos katru gadu tiek iztērēta summiņa, ko raksta ar piecām nullēm.

Nu, lūk, visus šos miljonus pareģi būtu palīdzējuši ietaupīt. Sacīsim, kad rūpnīca «Alfa» pasūtīja kluba projektu, pareģis noteikti būtu aizrādījis: «Apdomājiet, ko jūs darāt! Līdzekļu un fondu celtniecībai jums taču nav!» Šos pašus viedīgos vārdus viņš būtu teicis arī Ventspils pilsētas izpilddomībai sakarā ar tirdzniecības centra projektu, Būvmateriālu rūpniecības ministrijai, kas lika izprojektēt «Biržu» karjera rekonstrukciju, un vēl daudziem projektu pasūtītājiem.

Nav izslēgts, ka daži skeptiķi pret pareģu iesaistīšanu institūtu štatos var iebilst. Ir taču zināms, ka projektēšanas limitus parasti iedala Valsts plāna komiteja. Ja komiteja pirms limita iedalīšanas lieku reizi paskatītos, cik reālas ir projekta īstenošanas izredzes, viens otrs rublītis tiktu ietaupīts.

Taču iespējams, ka skeptiķu iebildumi nav īsti pārdomāti, tāpēc drošāk tomēr pajauties uz pareģiem. Ja pareģiem netrūks kafijas biezu, tukšai projektēšanai noteikti tiks pielikts punkts.

Starp citu, būtu interesanti kādam pareģim pajautāt, kad beidzot šis punkts tiks pielikts.

A. ĪSAIS,
zinātņu kandidāts

ALZMIRŠIS CILVĒKS

Kādā vārdadienā tika pateikta doma, ka reti atceramies panu Vžecjonovski.

Tas visus stipri pārsteidza.

— Uz pana Vžecjonovska veselību! — dzejnieks Košons ierosināja.

Iebildumu nebija. Iedzērām bez kavēšanās.

— Pans Vžecjonovskis ir cilvēks, uz kuru var paļauties vienmēr un visur, — Kunkulīte Konkulčiņaņska paziņoja. — Viņš ir un paliek savā iemīļotajā darba vietā, viņam nav dikstāvju, nedz objektīvu grūtību.

Pazīstam panu Vžecjonovski gandrīz tikai pēc izskata. Viņš ir vienkāršs industrijas darbinieks, bet viņa skudras rosigums izraisa cieņu.

— Pans Vžecjonovskis strādā kā nākas, — baronese Solovejčika teica.

— Nav bijis gadījuma, kad viņš neizpildītu plānu, — dzejnieks Košons sacīja. — Viņš netēlo pārgudro, nesarežģī dzīvi priekšniekiem.

— Pana Vžecjonovska ricības pamatā ir dažādas idejas, — kāda pane piezīmēja.

— Lai ir! — Pataņskis teica. — Uz pana Vžecjonovska darbu balstās visa mūsu labklājības celtnie. Viņš ir tas, kas sapelna naudu, par kuru ceļam skolas, slimnīcas, atskurbtuves, teātrus un jaunus namus. Viņš rada priekšnoteikumus progresam.

— Ik gadus nopelna simtus miljonu dolāru, — Kunkulīte Konkulčiņaņska piebilda.

— Viņš ir īsts mūsdienu varonis.

— Viņš ir oļgracis? — painteresējās kāds nepazīstams pans, jādodomā, kādas iepriekšminētās panes paziņa.

— Vindaris, — dzejnieks Košons paskaidroja.

Pans kļuva ļoti priecīgs.

— Nu tad uz mūsu veselību! — viņš iesauca.

Iedzērām bez stomīšanās.

Kas pienākas, tas pienākas.

Bez mums pana Vžecjonovska darbs nenestu cerētos augļus.

— Nu tad uz visu veselību! Lai mums paveicas!...

Kautrīgs jauneklis griežas pie direktora ar lūgumu:

— Direktora kungs, vai es drīkstētu nākošo piektdienu neierasties darbā!

— Un kāds būtu iemesls! — direktors neapmierināts jautā.

— Redzat... kā lai to pasaku... tajā dienā man būs kāzas, un mana nākamā sieva būtu ļoti priecīga, ja... ja es arī tur piedalītos...

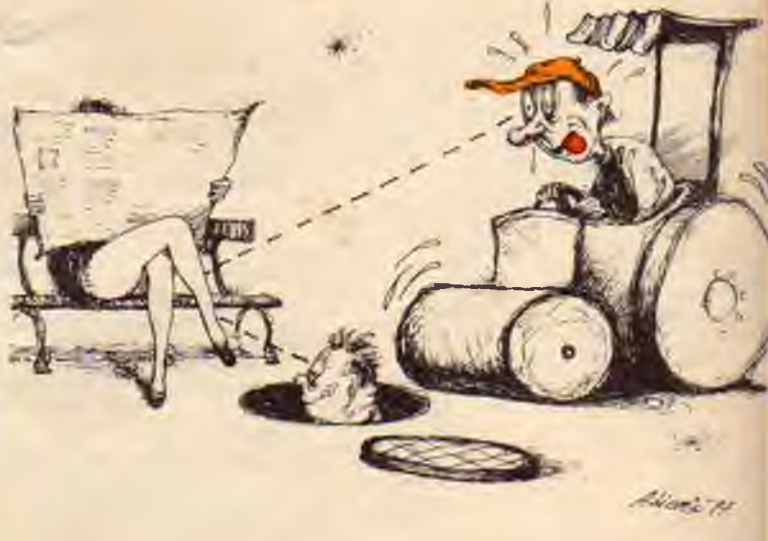

skurstenī. Un šajā piecgadē jau būtu ietaupīti divi simti astoņdesmit astoņi tūkstoši! Varbūt tik milzīgas summas tiek izkaisītas vējā, projektējot nevajadzīgas kūtiņ, šķūņus, graudu kaltes un tamlīdzīgas lauku celtnes, varbūt ar dzīvojamu namu, rūpniecības un sadzīves objektu projektēšanu nekas tamlīdzīgs nenotiek! Mīļie, ko jūs! Dzīvojamo namu, rūpniecības un sadzīves objektu nepārdomāta projektu pasūtīšana kopš pērnā gada janvāra līdz šodienai no valsts kabatas ir jau izcēlusi vairāk nekā pusmiljonu. Tādas, redziet, tās lietiņas!

To dzirdot, daži saņēms rokas un teiks: «Apžēlīn, bet kā tas var notikt!» Ļoti vienkārši tas var

L. BULIKINA

A. LIEPIŅŠ

KAS GAN VISS NENOTIEK PASAULĒ

Kalifornietis Diks Alegri savam dēlam trīs-padsmitajā dzimšanas dienā pasniedza tiešām iespaidīgu dāvanu: īstu tanku! Trīsdesmit piecas tonnas smagais otrā pasaules kara veterāns ir pilnīgā kārtībā, izņemot 75 mm lielgabalu, ar kuru — par laimi — vairs nevar šaut.

Amerikāņu aviokompānijas «Eastern Airlines» lidmašīna jau izripoja uz Atlantas (Džordžijas štata, ASV) lidostas starta joslu, kad pēkšņi

kāds no pasažieriem zem sava sēdekļa izdzirdēja klauvējienus. Izrādījās, ka gaisa lainera bagāžas nodalī nejausi ieslēgts lidostas kalpotājs.

Turīnas pilsētā (Itālijā) varas iestādes nesen paziņoja, ka vajadzīgi 300 stenogrāfisti, un šajā sakarībā izsludināja konkursu. Eksāmens notika pilsētas lielākajā stadionā, jo uz 300 vietām bija pieteikušies 38 611 stenogrāfisti.

Parīzē ir publicēta grāmata «Nostradamuss — vēsturnieks un pravietis» pusmiljonu lielā metienā. («Nostradamuss ir viduslaiku astrologs, dzīvojis no 1503. līdz 1566. gadam.») Ne mazāka popularitāte ir ik gadus izdodamajam «Astroloģiskajam kalendāram», pēc kura katrs var paredzēt savu likteni.

Sakarā ar noziedzības līmeņa pieaugumu Amerikas Savienotajās Valstīs vecāki sūta savus bērnus uz speciālām skolām, kur viņi tiek apmācīti, kā aizstāvēties pret bandītu uzbrukumiem. Tikai Kalifornijā vien darbojas 500 šādas skolas.

Radiostaciju «Brīvība» un «Brīvā Eiropa» darbinieki gada laikā izdzer 100 000 pudeles alus.

Neparasta tiesas prāva notikusi Lielbritānijā. Tur tiesas priekšā stājās divi vīri, viens no viņiem bija mislonārs. Viņi Londonā bija nogalinājuši 30 gadus vecu sievieti, kurā esot bijis iemlesojies jaunais gars, kas uzdevies par Jūdu Iskariotu. Lai izdzītu no sievietes Jūdas Iskariota garu, abi vīri viņu bija tā piekāvusi, ka sieviete nomira.

Tiesā vainīgie mēģināja attaisnoties ar to, ka velna un jaunu garu izdzinēji darot svētīgu darbu.

ASV avīze «Christian Science Monitor» nesen rakstīja: «Mēs pastāvīgi gaidām, ka padomju sistēma novājināsies un sabruks. Starp citu, tas nekad nenotiks.»

ASV avīze «New York Times» ziņo, ka reporterus un redaktorus, kas piedalās prezidenta Reigana preses konferencēs, ir pārņēmusas šausmas.

mas. Viņi redz cilvēku, kas darbojas, nebūdamas pietiekami informēti un sniedz vienkāršotas atbildes uz nopietniem jautājumiem.

Tirdzniecība ar narkotiskām vielām visā pasaulē ir aizliegta. Taču Rietumos atklāti tiek pārdotas pīpes marihuānas smēķēšanai; pamācības,

kā lietot hašišu; instrukcijas, kā izaudzēt Indijas kaņepes uz balkona. Amerikas Savienotajās Valstīs 4 miljonu lielā metienā tiek izdots žurnāls narkomāniem. Tajā ir pamācības, kā apreibināties ar tādām vai citādām narkotiskām vielām. Šo žurnālu var iegādāties visos aviāzvēstulniekos.

ASV prezidents Reigans nesen teica: «Vai tā tiešām ir tik svarīga ziņa, ja kāds cilvēks mazpilsētā ir zaudējis darbu? Vai viņš obligāti jāintervē un šī saruna ar TV palīdzību jāizplata pa visu valsti un pasauli?»

Kad strādnieks Gvido Marčēniani ar savu līgavu ieradās Pekanati pilsētā (Itālijā) mērijā, lai reģistrētu laulību, viņu apvainoja daudzsieviņbā: pēc mērijas dzimtsarakstu nodaļas grāmatām bija redzams, ka viņš jau ir precējies ar dejojāju Sabu Tensu no Eritrejas.

Atklājās, ka Gvido darba devējs siņjors Fausto Markoni, izmantodams savu strādnieka dokumentus, bija reģistrējis laulību ar dejojāju bez viņa ziņas. Dejojāja patika pašam siņjoram Markoni, lai gan viņš ir precējies un viņam ir divi bērni. Dejojāja bija jāapprecina ar itāļieti, lai viņa varētu iegūt Itālijas pavalstniecību.

Pagāja 3 gadi, kamēr Gvido izdevās pārliecināt varas iestādes, ka viņam ar šo lietu nav nekāda sakara, un viņš varēja apprecēties ar savu izredzēto. Siņjors Markoni par savu triku nekādu sodu nesapēma.

Ņujorkas psihiatrs profesors Roberts Goldsteins ir konstatējis, ka cilvēks mēlo caurmērā 1000 reizes gadā. Sievietes mēlo biežāk nekā vīrieši.

Visvairāk mēlo politiķi; viņi dāsni bārstās ar solījumiem, lai gan labi zina, ka tie netiks pildīti. Zinātnieki mēlo vismazāk, jo kolēģi viņu apgalvojumus var viegli pārbaudīt.

DITERS HESS
«Stern», Hamburga

AIZGŪTĀS NEKĀNEDARĪŠANAS SINDROMS

Visumā mums neiet slikti: ekonomika iet uz augšu, un vēlēšanās uzvarēja kristīgie demokrāti ar Helmūtu Kolu priekšgalā. Vienīgā negatīvā parādība valsts dzīvē ir tā, ka bezdarbnieku skaits nekādi neiet mazumā.

No kurienes rodas šie cilvēki?

Nesen grupa ievērojamāko ekspertu, kas nodarbojas ar šo problēmu, sagatavoja attiecīgu ziņojumu.

Autori ir nākuši pie secinājuma, ka bezdarba pieaugums pērnā gada rudenī novērots pat tās valsts rajonos, kuru iedzīvotāji izsenis pazīstami ar savu centību un darba mīlestību. Tiesa, ziema ar saviem snieguniem, salu un atkalām uz ceļiem šo to pēc tam pakoriģēja. Daudzi bezdarbnieki atrada sev tuvu nodarbošanos: tūkstoši novāca sniegu un skaldīja ledu, tūkstoši atbrīvoja kupenās iepūtinātās mašīnas. Satiksmes negadījumu pārpilnība izraisīja vajadzību pēc papildus darbarokām darbnīcās, kur remontēja sadauzītās mašīnas. Vārdu sakot, katrai nelaimei laimīte gailiņā.

Tomēr viss nebūt nav tik vienkārši, kā izskatās. Pētījuma autori nodoms bija izdibināt bezdarba — kā parādības — rašanos. «Kas spēj šos cilvēkus nestrādāt?» autori vaicā. «Varbūt viņu rīcība ir radniecīga vaļu rīcībai, kad tie dažkārt desmitiem metas krastā un iet bojā, nevis vienā

mierā peld pa jūru? Iespējams, bezdarbs ir slimība, līdzīga mazasinībai un spēku izsikumam? Bet varbūt tā ir psihiskas dabas kaite? Cilvēks it kā gribētu strādāt, bet piespiests sevi nevar...»

Jautājums jautājuma galā, un nevienam nav atbildes.

Taču viens secinājums ziņojumā ir izdarīts. Tā būtība ir šāda: bezdarbam vispār nav jābūt. Un, ja tomēr tas ir, tad jāiemācās šo realitāti pieciest.

Vismaz nevajag krist panikā tāpēc vien, ka darba vietu kļūst aizvien mazāk. Vairāk rāma gara un vīrišķības! Galu galā mūsu veselības aizsardzības vadītāji uzskata, ka «nekānedarīšanas sindroms» ir aizgūts, nevis iedzimts. Bezdarbniekiem pastāvīgi jābūt sabiedrības rūpes un uzmanības. Viņiem jāsaņem ieteikumi, kā uzvesties sabiedrībā, ko var atļauties, no kā jāatturas. Isl sakot, ir jāizveido bezdarbniekiem uzvedības modelis, jo vairāk tāpēc, ka savā pašreizējā eksistences stāvoklī, kā domā ekonomisti, viņiem būs jāpaliek ilgus gadus.

Ziņojuma tēzes kļuva par pamatu brošūrai «Viss bezdarbniekiem», kas dabūjama sociālo problēmu resoros un interesentiem tiek izsūtīta par velti. Brīnišķīgs mācības līdzeklis visiem mūsu pilsoņiem! Jo pret «sindromu» neviens nav drošs.

Šajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši Gunārs Bērziņš, Dainis Breikšs, Ludmila Bullkina, Ludis Danilāns, Gatis Grasmanis, Kira Liede, Agris Liepiņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Igors Palkovs, Edvards Rusmanis, Tamāra Sergijenko, Jānis Šulcs un Andrejs Vite.

— Ko būs darīt, kad narkomānija vairs nebūs modē!

«Szpilki», Varšava

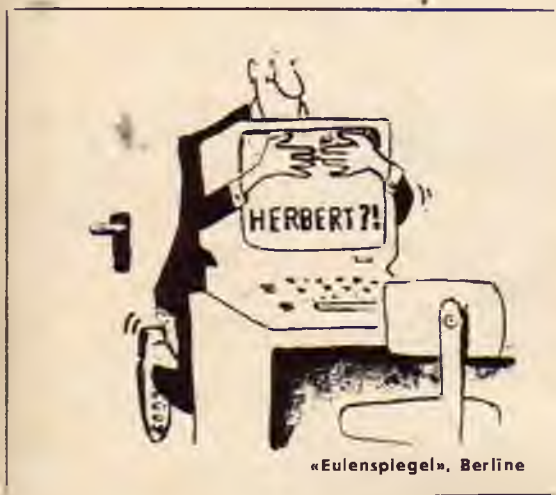
— Sāku nožēlot, ka tu tik agri aizgāji penslā.

«Weekend», Londona

— Uz vecumdienām jāraujas! Esmu mantojis lielu bibliotēku, pilnu ar literatūras pērlēm, tāpēc tagad skraidu ar slapju muguru uz antikvariātu!

«Dikobraz», Prāga

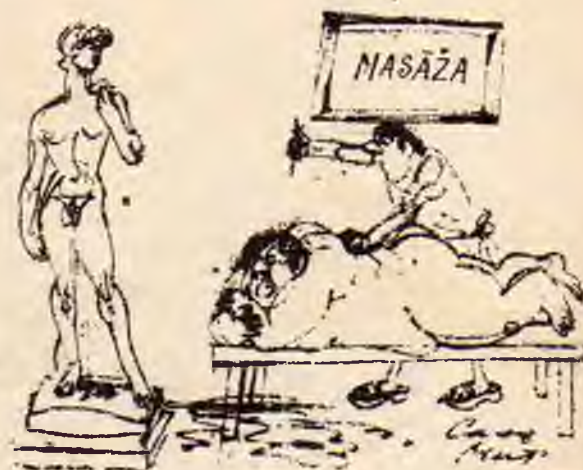

«Eulenspiegel», Berlīne

— Tas ir viņa iecienītais triks: izspiest asinis pat no akmens.

«Weekend», Londona

«Stāržels», Sofija

— Tātad, kad jūs pirmoreiz pamanījāt, ka nodokļu maksāšana jums sagādā prieku!

«Qulc», Mīnhene

— Pieskaršanās skurstenšlauķim nes laimi!

«Eulenspiegel», Berlīne

«Rohač», Bratislava

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grundulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, Ē. Ošs, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vite (galv. red. vietnieks). Tehniskais redaktors M. Survelis. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstņu daļai — 469568.

Nodots salikšanai 6.07.87. Parakstīts iespiešanai 24.07.87. JT 00407. Formāts 70X100/8. Ofseta tehnika, 2,58 uzsk. iespiedl., 3,51 izd. l. Metiens 124 000 eks. Pasūt Nr. 912. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадаис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3.

- Tu ņem par pilnu to, ko mēs te laižam gaisā?
- Šef, vai jūs mani uzskatāt par muļķi?

G. VINDEDZIS